Työehdot/Työläjärvi 3.9.2025

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
TyV@eduskunta.fi

Kirjallinen kuulemispyyntönne 20.8.2025
HE 68/2025 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi eräistä asbestipurkutyötä koskevista vaatimuksista annetun lain 2 ja 11 §:n, työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain 48 §:n sekä työturvallisuuslain muuttamisesta

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry kiittää valiokuntaa lausuntopyynnöstä ja tukee lausuttavana olevaa hallituksen esitystä. Säädöksien päivitystyön myötä saadaan parannettua asbestityön työturvallisuutta ja terveyttä purkutyössä ja muussakin asbestialtistusta aiheuttavassa työssä. Asbesti aiheuttaa yhä Suomessakin liki 100 kuolemaa vuosittain, ja globaalisti jopa yli 200 000 kuolemaa. Vaikka nämä tapaukset aiheutuvat vuosikymmenien takaisesta altistumisesta, ei työelämän nykyisen asbestiturvallisuuden tason säilyminen ja edelleen parantuminen ole itsestäänselvyys, vaan vaatii jatkuvaa kehittämistyötä.

Lausuttavana olevien päivityksien taustalla on uudistetusta EU-direktiivistä tulevat velvoitteet, joten on tärkeää, että Suomi osallistuu aktiivisesti EU-tason työsuojelutyöhön ja valmisteluun myös tulevaisuudessa.

Samanaikaiset toimet asbestipitoisuuden raja-arvon laskeminen purkutyön ohella muussakin asbestityössä, sekä ohuiden kuitujen huomioiminen ovat askelia eteenpäin työntekijöiden suojelemiseksi. Myös säädös elektronimikroskoopin käytöstä parantaa työntekijöiden suojelua etenkin niissä tilanteissa, joissa näytteiden analysointi on ostettu ulkomailta. Säädöksillä parannetaan myös rajojen yli liikkuvien työntekijöiden työturvallisuutta.

Asbestipurkutyön turvallisuutta saadaan parannettua hengityksensuojaimien tiiviysmittauksien nykyaikaistamisella. Myös työnantajan säännöllisin väliajoin antama ajantasainen opastus parantaa asbestipurkajien ymmärrystä asbestityön ja purkutyön vaaroista.

Asbestityötä itse tekevien työntekijöiden lisäksi uudistetut säädökset tulevat jossain määrin parantamaan myös työyhteisöjen muiden työntekijöiden, asbestityöntekijöiden perheiden sekä tilojen loppukäyttäjien turvallisuutta.

Säädökset on suunniteltu tulemaan voimaan samoihin aikoihin kuin suuri, myös työsuojeluvalvonnan sisältävä virastouudistus on tulossa. Virastouudistuksessa on kiinnitettävä huomiota riittävien resurssien ohjaamiseksi asbestityön valvontaan, erityisesti rakennusalalla mutta myös muussa asbestityössä. Päivitettyjen säädöksien vaatimukset ja

asbestiturvallisuus laaja-alaisesti ymmärrettynä tulee huomioida riittävien valvontaresurssien kohdentamisessa.

Uudistettujen säädöksien toimeenpanossa SAK painottaa viestintää ja koulutusta eri osapuolille, jotta voidaan varmistaa kaikkien toimijoiden mutta erityisesti työsuojeluvastuuta kantavien työnantajien riittävä asbestiosaaminen työpaikoilla.

Viestinnässä ja koulutuksessa on tärkeätä tuoda esille myös työterveyshuollon rooli ja tuki työntekijöiden terveyden suojelussa. Tulee myös varmistaa, että asianmukainen terveyden seuranta ja terveystarkastuksien toteutuminen tehdään kaikille asbestille altistuville työntekijöille työsuhteen muodosta ja yksittäisen työsuhteen kestosta riippumatta, mukaan lukien esimerkiksi vuokratyöntekijät tai lyhytaikaiset sijaiset.

Tulevaisuudessa lainsäädäntöä tulisi kehittää ja laajentaa riskiin perustuen ja kaikkia asbestityötä tekeviä työntekijöitä pitäisi suojella direktiivin hengen mukaisesti asbestin aiheuttaman riskin mukaan toimialoja erittelemättä, vaikka toki suurimmat asbestipitoisuudet ja suurin riski kohdentuukin juuri hallituksen esityksen käsittelemään asbestipurkutyöhön.

SAK kiittää asian hyvin sujunutta kolmikantaista valmistelutyötä sekä valmistelun asiantuntevia vastuuvirkamiehiä.

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Lisätiedot asiantuntijalääkäri Riitta Työläjärvi
riitta.tyolajarvi@sak.fi
puh. 040 827 2988